

2.5 DESCOMPOSICIÓ EN FACTORS PRIMERS

Exemple. Descomponem en factors primers el nombre 504.

$$\begin{array}{r} 504 \\ 504 : 2 \longrightarrow 252 \\ 252 : 2 \longrightarrow 126 \\ 126 : 2 \longrightarrow 63 \\ 63 : 3 \longrightarrow 21 \\ 21 : 3 \longrightarrow 7 \\ 7 : 7 \longrightarrow 1 \end{array} \quad \boxed{504 = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 7}$$

1 Descompon en factors primers els nombres següents:

a) 48 $\begin{array}{r} 48 \\ 48 : 2 \longrightarrow 24 \\ 24 : 2 \longrightarrow 12 \\ 12 : 2 \longrightarrow 6 \\ 6 : 2 \longrightarrow 3 \\ 3 : 3 \longrightarrow 1 \end{array}$ b) 72 $72 = \dots \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3$

c) 90 d) 126 $126 = \dots \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 7$

e) 396 f) 675 $675 = \dots \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 5$

g) 910 h) 2520 $2520 = \dots \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7$

2.6 MÚLTIPLES COMUNS DE DOS O MÉS NOMBRES

- 1 Observa les sèries de múltiples de 4 i 6 i escriu la sèrie de múltiples comuns de tots dos nombres.

MÚLTIPLES DE 4 → 4 - 8 - 12 - 16 - 20 - 24 - 28 - 32 - 36 - ...

MÚLTIPLES DE 6 → 6 - 12 - 18 - 24 - 30 - 36 - 42 - 48 - 54 - ...

MÚLTIPLES COMUNS
DE 4 I 6 } → - - - - - -

- 2 Completa les sèries de múltiples següents:

MÚLTIPLES DE 10 → - - - - -

MÚLTIPLES DE 15 → - - - - -

MÚLTIPLES COMUNS
DE 10 I 15 } → - - - - -

- 3 Escriu la sèrie de múltiples comuns de 6 i 9:

MÚLTIPLES COMUNS
DE 6 I 9 } → - - - - -

- 4 Escriu els tres primers múltiples comuns de 20 i 30.

- 5 Escriu el menor dels múltiples comuns de:

a) 2 i 3

b) 6 i 8

c) 6, 8 i 12

RECORDA

El menor dels múltiples comuns de dos o més nombres, $a, b, c\dots$, rep el nom del **mínim comú múltiple** d'aquests nombres, i s'escriu així:

m. c. m. ($a, b, c\dots$)

Exemple: m. c. m. (20, 30) = 60

RECORDA

Procediment per al càlcul del mínim comú múltiple de dos o més nombres.

Exemple: Calculem m. c. m. (40, 48).

- Descomponem els nombres en factors primers:

$$\begin{array}{r} 40 \\ 20 \\ 10 \\ 5 \\ 1 \end{array} \left| \begin{array}{r} 2 \\ 2 \\ 2 \\ 5 \\ 3 \end{array} \right. \quad \begin{array}{r} 48 \\ 24 \\ 12 \\ 6 \\ 3 \end{array} \left| \begin{array}{r} 2 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \\ 3 \end{array} \right.$$

- En prenem els factors primers comuns i els no comuns, elevats al major exponent:

$$\begin{aligned} 40 &= 2^3 \cdot 5 \\ 48 &= 2^4 \cdot 3 \end{aligned} \left\{ \rightarrow \text{m. c. m. } (40, 48) = 2^4 \cdot 3 \cdot 5 = 240 \right.$$

6 Calcula:

a) m. c. m. (18, 24) =

b) m. c. m. (36, 40) =

c) m. c. m. (60, 90) =

d) m. c. m. (80, 100) =

e) m. c. m. (10, 21, 35) =

f) m. c. m. (12, 25, 40) =

2.7 DIVISORS COMUNS DE DOS O MÉS NOMBRES

- 1 Observa les col·leccions dels divisors de 20 i 30 i escriu la col·lecció de divisors comuns de tots dos nombres:

DIVISORS DE 20 → 1 - 2 - 4 - 5 - 10 - 20

DIVISORS DE 30 → 1 - 2 - 3 - 5 - 6 - 10 - 15 - 30

DIVISORS COMUNS
DE 20 I 30 } → - - -

- 2 Troba tots els divisors comuns de 12 i 18, seguint el procés que indiquem a continuació:

DIVISORS DE 12 → - - - - -

DIVISORS DE 18 → - - - - -

DIVISORS COMUNS
DE 12 I 18 } → - - -

- 3 Troba els divisors comuns de 8 i 16.

- 4 Troba els divisors comuns de 8 i 9.

- 5 Calcula el major dels divisors comuns de 16 i 24.

RECORDA

El major dels divisors comuns de dos o més nombres, a, b, c, \dots , rep el nom de **màxim comú divisor** d'aquests nombres i s'expressa així:

m. c. d. ($a, b, c \dots$)

Exemple: m. c. d. (20, 30) = 10

RECORDA

Procediment per al càlcul del màxim comú divisor de dos o més nombres.

Exemple: Calculem m. c. d. (120, 144).

- Descomponem els nombres en factors primers:
- En prenem els factors primers comuns elevats al menor exponent:

120	2
60	2
30	2
15	3
5	5
1	1

144	2
72	2
36	2
18	2
9	3
3	3
1	1

$$\left. \begin{array}{l} 120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5 \\ 144 = 2^4 \cdot 3^2 \end{array} \right\} \rightarrow \text{m. c. d. (120, 144)} = 2^3 \cdot 3 = 24$$

6 Calcula:

a) m. c. d. (18, 24) =

b) m. c. d. (36, 40) =

c) m. c. d. (60, 90) =

d) m. c. d. (80, 100) =

e) m. c. d. (21, 28, 35) =

f) m. c. d. (120, 180, 210) =

RECORDA